

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Nov. 21 - juni24
Institution	Svendborg Erhvervsskole & - Gymnasier
Uddannelse	htx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Knud Olav Knudsen (kok)
Hold	HX21-24MatFys

Forløbsoversigt (7)

Forløb 1	Grundforløb - Ondskab
Forløb 2	Demokrati - SO forløb
Forløb 3	Æresdrab i sagatiden og i nutiden
Forløb 4	Folkeviser og blog
Forløb 5	DIHO - Magtens sprog mm
Forløb 6	Periodelæsning fra barok til national romantik
Forløb 7	Litteraturhistorie: Moderne gennembrud
Forløb 8	Konflikter og Krig
Forløb 9	Litteratur i samtiden
Forløb 10	Repetition

Forløb 1: Grundforløbet: Ondskab

Forløb 1	Grundforløbet: Ondskab
Indhold	<p>Forløbet indledes med en screening af danskkompetencer indenfor retstavning, grammatik, læsehastighed og tekstforståelse.</p> <p>Herefter starter vi med en lille øvelse vi kalder digtarkæologi. I grupper skal I bruge jeres fælles viden om sprog og lyrikanalyse for at rekonstruere 3 ødelagte digte.</p> <p>Bagefter forsætter vi med det egentlige tema, som er Ondskab. Her vil vi bruge de analysemetoder I kender fra folkeskolen og supplerer med nye, så vi kan bruge teksterne til at forstå, hvad onskabens natur består af.</p> <p>Vi arbejder med filmatiseringen af romanen Onskan som svensk sprog og som værk.</p> <p>Tekster:</p> <p>Digt: Chr. Winther: Flugten til Amerika. (1835)</p> <p>Digt: Casper Eric: Jeg har tømmermænd, fra ”7/11” (2014)</p> <p>Digt: Poul Henningsen: Månen er rund. (1951)</p> <p>Novelle: Charlotte Weitze: Villy, in Bjergtaget (1999), Samleren</p> <p>Tale: ved Statsminister Jens Stoltenberg i Oslo Domkirke 24/7 2011. Norsk sprog https://textanalyse.systime.dk/?id=p5078</p> <p>Spillefilm: "Ondskan" fra 2003 instruktion Mikael Häfström. Svensk sprog</p> <p>Novelle: "Den unge soldats lidelser" af Casper Colling Nielsen 2012</p> <p>Artikel: "At slå eller ikke slå" interview af Eva Novrup Redvall i Ekko #21 2004</p> <p>Medieanalyse af Spillefilm "Håndbog til dansk" af Ole Schultz Larsen</p> <p>Supplerende:</p> <p>Andersen, Rikke Holt og Susanne Uhd Pedersen: Studievaner på htx kap. 2.4 om Notatteknik. Systime.</p> <p>Larsen, Ole Schultz: Håndbog til dansk Analysevejledninger. Systime. Kap. 3 om litteratur samt Litterær analysemodel af novelle.</p> <p>4.9 Retorik i "Håndbog til dansk" af Ole Schultz Larsen</p> <p>7. Retorisk analyse af taler i "Håndbog til dansk" af Ole Schultz Larsen</p>
Omfang	15 lektioner / 23.75 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster analysere og vurdere ikke-fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker svenske og norske tekster på originalsprog tekster med relevans for teknologisk dannelse oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Grupper, fremlægning i grupper og mundtlig feedback på, højtlesning, lytteøvelser. Desuden skriftlig aflevering.</p>

Forløb 2 - Demokrati - SO forløb

Forløb 2	Demokrati - SO forløb
Indhold	<p>SO forløb sammen med KomIT, engelsk og samfundsfag. Der produceres en podcast.</p> <p>Argumentation og retorik. Journalistik med vægt på den gode historie, vinkling og dokumentation. Der arbejdes desuden med notatteknik og redegørelse som skriftlig genre. Kollaborativ skrivning i Office 365, Stilegenren Analyser, vurder og diskuter introduceres og øves.</p> <p>Supplerende stof: Link til OneNote klassenotesbog</p> <p>Noter: Kap. 11 Medieanalyse af dokumentarfilm i Håndbog til dansk af Ole Schultz Larsen kap. 5. Analyse, vurdering og perspektivering in Guide til skriftlig dansk htx. "Medierne som demokratets vogtere" in PolitikNU af Jørgen Goul Andersen m. fl. Hviid, Ingrid . (2021, 07. oktober). Kære kandidater - hvad vil I gøre for klimaet?. Fyens.dk, Lokaldebat . https://apps.infomedia.dk/MedieArkiv/link?articles=e87b84f4 Pedersen, Marie Lagoni . (2021, 30. september). 17-årige Matilde er en ud af 400 unge, der lige nu er samlet til ungdommens udgave af COP26. DR, INDLAND . https://www.dr.dk/nyheder/indland/17-aarige-matilde-er-en-ud-af-400-unge-der-lige-nu-er-samlet-til-ungdommens-udgave Sander, Casper Dalsgaard . & Bill, Thor Stauner. (2021, 25. oktober). Nej til vindmøller og solceller: Lokale protestgrupper kan ændre de kommunale klimadagsordener. DR, KOMMUNAL- OG REGIONALVALG . https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/nej-til-vindmoeller-og-solceller-lokaleprotestgrupper-kan-aendre-de Tantholdt , Julie . & Hedegaard, Karoline. (2021, 02. november). Unge klimaaktivister kaldes latterlige: - Vi har ikke andre demokratiske rettigheder, svarer de. TV2, Nyheder . https://nyheder.tv2.dk/2021-11-02-unge-klimaaktivister-kaldes-latterlige-vi-har-ikke-andre-demokratiske-rettighedsvarer</p>
Omfang	9 lektioner / 14.25 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Der arbejdes med tavleundervisning, kollaborativ skrivning i grupper og med peer feedback.</p>

Forløb 3: Æresdrab i sagatiden og i nutiden

Forløb 3	Æresdrab i sagatiden og i nutiden
Indhold	<p>Periode- og temalæsning med æresbegrebet i centrum. Vi kan jo slå ordet op, og opdage at der er to ord: Et navneord med fem betydninger, og et verbum med halvanden betydning. Det giver et godt præg om hvordan ordet bruges i det danske sprog, men det giver os ikke en tilfredsstillende forklaring på, hvad begrebet dybest set består af: det vi med et fint ord kalder begrebets ontologi.</p> <p>Vi vil gerne finde ud af, hvorfor nogle mennesker tager ære så alvorligt, at de er indstillet på at gribe til grænseoverskridende handlinger som mord eller selvmord for at forsvare deres egen eller endda familiens og i nogle tilfælde samfundets ære.</p> <p>Vi arbejder som altid i humaniora, hermeneutisk, det vil sige, vi starter med en forforståelse eller ide om hvad vores emne betyder. Derudfra søger vi videre for at få indsnævret betydningen, så den står endnu klarere for os. Nogle gange, som i dette tilfælde, er vi først nødt til at gå den modsatte vej, og se på vores emne i en større sammenhæng for at forstå dets natur.</p> <p>Derfor går vi i dette tilfælde tilbage i historien og undersøger oprindelsen af ærebegrebet. Da vi har begrænset tid til dette temaforløb, nøjes vi med at gå tilbage til sagatiden, for at forstå hvordan vikingerne på Island brugte udtrykket ære.</p> <p>Sagaen ”Ravnkel Frøjsgodes saga” er beretningen om et æresdrab der munder ud i en retssag mellem to Islandske familier. Sagaen giver os et godt indtryk af hvor stor betydning man tillagde sin egne og slægtens ære i vikingetiden. Derefter vil vi se på en mere kriminalsag, der handler om pakistansk families tragiske måde at håndtere datterens kærlighedsaffære på. Vi vil prøve at forstå deres bevæggrund, og derudfra indkredse den pakistanske kulturs forståelse af ære. Vi vil så først sammenligne de to æres begreber og til sidst finde eksempler på hvordan vi i dagens Danmark bruger begrebet ære.</p> <p>Saga: Brodersen, Chr. N. ”Ravnkel Frøjsgodes saga”. I: To islandske sagaer. side 9-45. Redigeret af: Christian Brodersen. 2. udg. Gyldendal, 1975. (Afsnit i bog)</p> <p>Dokumentar: ”Viking saga.” Vist på DR2 05. 07. 2006</p> <p>Albinus, Rebecca Natasha. & Nehammer, Sarah. (2020). <i>Analyse, fortolkning/ vurdering og perspektivering</i>. I: Skriv dig frem: – også til eksamen. Dansk lærerforeningens Forlag A/S.</p> <p>https://skrivdigfrem.ibog.danskl-f.dk/?id=p202</p> <p>Mockumentary: Æresdrabet i Slagelse sendt på TV2 04-02-2010 https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=021002042035</p> <p>Supplerende stof: Diverse læreproduceret materiale fra OneNote og ISTStudie+</p>
Omfang	15 lektioner / 23.75 timer

Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: analysere og fortolke fiktive tekster demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation</p> <p>Kernestof: mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster mindst seks værker med genre-mæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuel læsning, processkrivning, peer feedback, gruppearbejde mm.</p>

Forløb 4: Folkeviser og blog

Forløb 4	Folkeviser og blog
Indhold	<p>Vi arbejder med middelalderkultur og formidling. Ud over den historiske og litterære viden skal I også lære at formidle viden ved hjælp af digital teknik. Derfor er det to mediedimensioner, der mødes: Folkevisen set som underholdningsmedie og blogskrivning som en måde at formidle viden på. Afsluttes ved en peer-evaluering i grupper, hvor vurdering er vigtig skriftlig øvelse.</p> <p>Middelalderforløbet afbrydes af at vi ser Simon Stephens drama, Maria, på Odense Teater. "Maria" er en forestilling om ensomhed, hvad ældre mennesker kan bidrage med, og hvordan kapitalen styrer os i det 21. århundrede m.m.-</p> <p>Skriftligt arbejde med fokus på opgavetyper: Analyser, fortolk og perspektiver. Skrivemetoder og medierelevante analyseteknikker og kritikbegreber gennemgås.</p> <p>I forlængelse af oplevelsen med moderne teater, tager vi en lektion, hvor der bliver læst højt af nogle danske middelaldertekster: Højtlesning af Uffe Hin spage fra Saxos krønike. Højtlesning af folkeeventyret Kong Lindorm.</p> <p>Dramadokumentar fra DR: "Historien om Danmark" S1:E4 Tidlig middelalder https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark-tidlig-middelalder-145567</p> <p>Folkeviser: Elvehøj efter "Danmarks Folkeviser i Udvalg", Svend Grundtvig (red) 1882, https://kalliope.org/da/text/folke2000012901</p> <p>Folkeviserne in Litteraturens Veje af Johs. Fibiger, Gerd Lütken Systeme. 4.5.2 Digitalt sprog: hypertexten 1 side https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=409 4.5.3 Webanalyse: struktur og design 3 sider https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=410 Begge i Grundbog til dansk af Henrik Poulsen Hey-you-see-so modellen 1,5 side</p>

	<p>iDansk, Conni Paldam m.fl. Red: Birgitte Schou, Dansk lærerforening, Systeme 2014, https://idansk.systeme.dk/?id=525</p> <p>Supplerende: Svar på spørgsmålene i Forms https://grundbogtildansk.systeme.dk/?id=p242 https://grundbogtildansk.-systeme.dk/?id=p251 Diverse læreproduceret materiale fra OneNote og ISTStudie+</p>
Omfang	13 lektioner / 19.75 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog mangfoldige litterære genrer digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Projektarbejde, eleverne arbejder i grupper, og skriver sammen på en blog, der evalueres i peergrupper. Desuden processkrivning, hvor der arbejdes online med feedforward.</p>

Forløb 5: DIHO - Magtens sprog mm

Forløb 5	DIHO - Magtens sprog mm
Indhold	<p>Temaet er et SO-forløb og indgår i tværfagligt samarbejde med idehistorie, studieturen er også en del af dette forløb.</p> <p>Vi arbejder med magtens sprog, især sprogets manipulerende side, og i den sammenhæng går vi i dybden med diskursanalyse, Toulmins argumentationsmodel og strukturalistisk metode. Som en del af den skriftlige opgave, arbejder vi med at kende forskel på de forskellige måder at skrive på i skriftlige opgave, vi har denne gang fokus på perspektivering. Derudover lærer I også om humanioras grundmetode, hermeneutik.</p> <p>Spillefilm: Michael Radfords filmatisering af 1984 (originaltitel: Nineteen Eighty-Four)</p> <p>Romanuddrag: Orwell, George. 1984, (1948, uddrag), Gyldendal 2016 - Ibog https://digogdigitaldannelsedansk.systeme.dk/?id=179&L=0</p> <p>Dokumentar: Adrian Hughes dokumentar <i>Magtens sprog</i>. Vist første gang 17-04-2011 på DR2</p> <p>Kronik: Retten til privatliv på nettet, Berlingske 1. maj 2014</p> <p>Artikel: »MBA lærte mig at tale magtens sprog« Kronik fra Ingeniøren 11. april 2014</p> <p>Artikel: Djøfs medlemmer: "Floskler med rejse kan vi slet ikke lide" Berlingske 11. juni 2022</p> <p>Noter:</p> <p>Supplerende:</p> <p>Afsnittet " Strukturalistisk metode" in Håndbog til dansk af Ole Schultz Larsen, System Afsnit</p> <p>3.5 Tema og perspektivering in Håndbog til dansk af Ole Schultz Larsen, System Afsnit 4.9 Retorik in Håndbog til dansk af Ole Schultz Larsen, System Afsnit 4.11 Diskursanalyse in Håndbog til dansk af Ole Schultz Larsen, System Larsen, Ole Schultz: Håndbog til dansk: Analysevejledninger. System Ibog Kap. 4.10 Argumentation. https://hbdansk.systeme.dk/?id=205#c614</p> <p>Diskussion, vurdering og perspektivering in DHO skriveguide af Larsen & Madsen, Gyldendal Ibog.</p>
Omfang	13 lektioner / 20.58333333333333 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge analysere og vurdere ikke-fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker tekster med relevans for teknologisk dannelse litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Vi arbejder med processkrivning.</p>

Forløb 6: Periodelæsning fra barok til national romantik

Forløb 6	Periodelæsning fra barok til national romantik
Indhold (1/2)	<p>Fra 2. halvdel af 1600-tallet til 2. halvdel af 1700-tallet arbejdes med oplysningstid, barok og pietisme med fokus på Holberg Livet og tænkningen i 1700-tallets Danmark. Vi har fokus på dramagenren og forholdet mellem viden, tænkning og samfundsudvikling. Vi arbejder med Holbergs Erasmus Montanus som værk. Derefter springer vi hurtigt frem til romantikken; hvor vi går på opdagelse efter den særlige danske folkesjæl, findes den? Vi vil også kigge på sammenhængen mellem og forskellen på motiv og tema, og så vil vi arbejde med begrebet remediering. I forbindelse med remediering vil vi læse Blichers Præsten i Vejlby og undersøge Claus Ørstedes 1972 filmatisering af novellen.</p> <p>Dramadokumentar fra DR: ”Historien om Danmark” S1:E7 Enevælde og oplysningstid https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark_-enevaelde-og-oplysningstid_145571</p> <p>Drama: ”MONTANUS eller RASMUS BERG Comoedie udi fem Acter” af Ludvig Holberg 1731. Værklæsning Teksten er hentet fra Arkiv for Dansk Litteratur. Tilgået september 2020. Dokumentar: af Liv Thomsen på DR: 1800-tallet på vrangen (afsnit 1) Guld, hor og romantik 1800-1814 sendt på DR2 18-03-2007 Artikel: ”Dannemark! Dannemark! Hellige Lyd!” Af Klaus Rothstein i Weekendavisen 10. 05. 2019 Digt: ”Duggen” af N.F.S. Grundtvig 1808 Dokumentar: ”Grundtvigs Udby” med Anne-Marie Mai vist på DK4 11. 06. 2014 Digt: ”Fædrelandssang” (eller ”Der er et yndigt Land”) af Adam Oehlenschläger 1819/23 Digt: „Danmarks Trøst” (eller ”Langt høiere Bjerge) af N.F.S. Grundtvig 1820 Digt: „Danmark, mit Fædreland“ af H.C. Andersen 1850 Fra Litteraturens Veje: Den sofistikerede humor Pietismen Adam Oehlenschläger Dyrkelsen af geniet Romantikken og Romantikkens filosofi Nationalromantikken Grundtvigs levende land In Litteraturens Veje af Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd.. Systime 2005. https://litteraturensveje.systime-e.dk/?id=149 https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p152</p>

Indhold (2/2)	<p>Digt: Adam Oehlenschläger: »Guldhornene« – Digte 1803 Novelle: Uddrag af Præsten i Vejlb- af Steen Steensen Blicher (1829) Fra Litteraturportalen https://litteraturportalen.systime.dk/?id=913&L=10 Filmdramatisering: Præsten i Vejlb instruktør: Claus Ørsted 1972 (DVD 2018) Eventyr: ”Historien om en moder” af H.C. Andersen 1848, Teksten er hentet fra Arkiv for Dansk Litteratur. Tilgået 03. 12. 2020 Eventyr: Skyggen af H.C. Andersen 1847 Motiv og tema (3,5 sider) in Litteraturens Huse (Systime) https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=p246 Diverse læreproduceret materiale fra OneNote og ISTStudie+</p> <p>Supplerende: Dokumentar: Thomsen, Liv, (2007). Guld, hor og romantik (Sæson 1, Episode 1) Marianne. Eskildsen (Producer), 1800-tallet på vrangen. DR2. https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=030703182150</p>
Omfang	16 lektioner / 25.333333333333 timer

Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge analysere og fortolke fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog mangfoldige litterære genrer danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker litteratur-, sprog- og medianalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Virksomhedsspil med redaktion og journalistisk arbejdsform som omdrejningspunkt.

Forløb 7: Litteraturhistorie: Moderne gennembrud

Forløb 7	Litteraturhistorie: Moderne gennembrud
Indhold	<p>Vi går i gang med en ny periode, Det moderne gennembrud. Vi vil arbejde videre med naturbegrebet, som tager form i romantikken, men med det moderne gennembrud og industrialiseringen ændres opfattelsen af naturen sig og sætter sig i samfundet som naturvidenskab.</p> <p>Vi læser relevante uddrag af Litteraturens Veje, Litteraturens huse, forfatterweb og litteratursiden. Som hovedværk arbejdes med romanen Ved Vejen af Herman Bang fra 1864. De hele afsluttes med en skriftlig opgave.</p> <p>Vi arbejder også med mindre værker af Pontoppidan, Martin Andersen Nexø og Johannes v. Jensen.</p> <p>Charles Darwin: Menneskets Afstamning og Parringsvalget (uddrag) ”Det afsindige menneske” Nietzsche: Forelæsning: Georg Brandes: Indledningsforelæsning til Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Literatur (uddrag)</p> <p>Roman: Vejen af Herman Bang 1886 - værklæsning Kronik: "Herman Bang anno 2021 ville have været model, dj og digter og haft mange følgere på Instagram" Kronik af Bodil Skovgaard Nielsen in Information 07.01.2021 https://squiz.systime.dk/tinyurl/6df-502a6566c https://squiz.systime.dk/tinyurl/6dg-34ab55b06</p> <p>Novelle: "Et Skud i Taagen" af J.P. Jacobsen 1875 Novelle: Vandreren" af Henrik Pontoppidan fra (1887)1899 https://www.henrikpontoppidan.dk/text/kilder/boeger/fh/vandreren.html Novelle: "Lønningsdag" af Martin Andersen Nexø fra 1900 Digt: Interferens af Johs. V. Jensen fra (1901)1906</p> <p>Supplerende:</p> <p>Portræt af J. P. Jacobsen in "Litteraturens Veje" af Fibiger og Lütken. Psykoanalytisk metode in "Håndbog til dansk" af Ole Schultz Larsen Herman Bangs journalistiske og litterære fortællinger in "Litteraturens Veje" af Fibiger og Lütken: https://litteraturensgeveje.systime.dk/?id=276 Dokumentar: DR1. (2018, 06. 06). Øgendahl og de store forfattere: Herman Bang https://www.dr.dk/skole/mediaitem/urn:dr:mu:programcard:5b6ae18a6187a40a78ce4cf21 Impressionistiske motiver og Ved Vejen red. P. Dahl og B. Dalsgaard Analyse og fortolk stil: https://guidetilskriftligdanskhtx.systime.dk/?id=153</p>
Omfang	20 lektioner / 31.6666666666667 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster analysere og vurdere ikke-fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker tekster med relevans for teknologisk dannelse litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Gruppearbejde, individuelt arbejde.</p>

Forløb 8: Konflikter og Krig

Forløb 8	Konflikter og Krig
Indhold	<p>Dette tema udgør en opsamling fra Det moderne gennembrud til Nazismens magtovertagelse i Tyskland/2 verdenskrigs udbrud. Vi arbejder med de vrede unge mænd, Johannes V. Jensen og Tom Kristensen, som er med til at præge den litterære scene i starten af de 20. årh. Men vi vil også se på de mere tænksomme bl.a. Karen Blixen og hereticaneren Martin A. Hansen som ganske vist tidsmæssigt ligger lidt senere. Ved siden af det litteraturhistoriske perspektiv vil vi gennem nyhedsmedierne se på aktuelle konflikter og krige. I den forbindelse vil vi se på hvordan kommunikation og specifikt fjendebilleder og misinformation kan optræde konflikter. Der vil også blive arbejdet skriftligt med kronikgenren.</p> <p>Digt: Fribytter af Tom Kristensen 1920 Digt: LANDET ATLANTIS af Tom Kristensen 1920 Maleri: Den rædsomste nat: Kongens Nytorv under bombardementet natten mellem 4. og 5. september 1807; maleri af C.A. Lorentzen. Maleri: Napoleons tilbagetog fra Rusland (Napoleons Rückzug aus Russland) fra 1851 af Adolph Northen Foto: "The Falling Soldier," gelatine-solvtryk fra 5. september 1936 af Robert Capa. Foto: Planting of Stars and Stripes, Iwo Jima 23 February 1945 af ukendt fotograf. Foto: Nguyen Ngoc Loan executes a Viet Cong officer with a single pistol shot in the head in Saigon, Vietnam on Feb. 1, 1968. af Eddie Adams for AP Artikel: Hvad er eksistentialisme? af Rasmus Vangshardt i Kristeligt Dagblad 21. juli 2010 Dokumentar: Karen Blixen - en fantastisk skæbne, Instruktør Anna von Lowzow og Marcus Mandal. Sendt på DR1 08-12-2012. https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=011212081315 Prædiken: "Nytårsdag 1944" af Kaj Munk se i OneNote Novelle: "Agerhønen" af Martin A. Hansen fra 1947 Se i OneNote Novelle: Kongesønnerne af Karen Blixen fra 1946 Novelle: "Den unge soldats lidelser" af Kasper Colling Nielsen, 2012 Digt: Fødsel digt af Klaus Rifbjerg 1956 Novelle: Uro i forstæderne af Leif Panduro fra 1962; første gang trykt i dagbladet Aktuelt's tillæg Weekend, 28/1 1962. Kronik: Wechselmann, Ilja. (2018, 20. april). 1968-kommentatorer var kun tilskuere. Jyllandsposten, Debat, s. 25. Novelle: "Hullet" af Peter Seeberg fra 1962</p> <p>Supplerende: Ekspressionisme – en subjektiv kunst https://litteraturensveje.systeme.dk/?id=659 Fribytter og hærværksmand in "Litteraturens Veje" af Lütken og Fibiger https://litteraturensveje.systeme.dk/?id=658 Eksistentialismen - fra Kierkegaard til Satré Begge in "Litteraturens veje" af Fibiger og Lütken Kronik og refleksionstekst in Skriftlig eksamen i dansk – htx af Lars Holst Madsen Systeme Kronik og refleksionstekst in Guide til skriftlig dansk htx og teknisk eux af Madsen og Bjerre-Hyldgaard Systeme 5.2. Litterær analyse af digte https://hbdansk.systeme.dk/?id=195 5.5 Sproglig-stilistisk analyse af litterære tekster https://hbdansk.systeme.dk/?id=214 Begge in "Håndbog til dansk" af Schultz Larsen Formidling af det faglige oplæg fra "Mundtlighed i Dansk" af Marie Zeuthen Helstrup - Systeme https://mundtlighedidansk.systeme.dk/?id=169 Billeder in "Håndbog til dansk" af Ole Schultz Larsen https://hbdansk.systeme.dk/?id=240&L=10</p>

	<p>Analyse, fortolkning og perspektivering in "Guide til Skriftlig Dansk Htx og Teknisk Eux" af Madsen og Bjerre-Hyldgaard https://guidetilskriftligdanskhtx.systime.dk/?id=151 Sproget.dk https://sproget.dk/ Ordbogen.com https://www.ordbogen.com/da/dictionaries/#/ Styr på sproget af C. Petersen og L. V. Frederiksen Systime Ibog. Sætningsopbygning in "Håndbog til dansk" af Schultz-Larsen - Systime</p>
Omfang	17 lektioner / 26.9166666666667 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster analysere og vurdere ikke-fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker tekster med relevans for teknologisk dannelse litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Der arbejdes skriftligt, med peerfeedback/feed forward. Mundtligt arbejdes der i grupper, med forskellige fremlægningsformer. Eleverne trænes også i selv at fremsøge oplysninger og arbejde sig ind i teksterne, samt at være bevidste om det fortolkningsrum de skaber.</p>

Forløb 9: Litteratur i samtiden

Forløb 9	Litteratur i samtiden
Indhold	<p>"Murens fald" i 1989 og Al Quedas angreb på Twin Towers i New York den 11. september 2001 har satte en helt ny global dagsorden, som mange endnu ikke har vænnet sig til. Teknologien har i samme periode været præget af digitalisering og udbredelsen af globale netværk, hvor især Internettet har ændret mange rutiner markant. Det og meget andet sætter sit præg på den kultur vi lever i, og dermed også på litteraturen.</p> <p>I dette tema breder vi os fra 90'er-minimalismen over autofiktion til nutiden. Som værk vil vi læse Kalak af Kim Leine, og se hvad der den har at fortælle os om postkolonialiseringens- og autofiktionens tidsalder. Teoretisk lægges vægt på autofiktionens dobbeltkontrakt med læseren ligesom hovedpersonens selvdestruerende splittelse udforskes med brug af bl.a. eksistentielistisk teori. Vi går også mere i dybden med retorik og kronikken som skriftlig genre.</p> <p>Roman: Uddrag af Rødby-Puttgarden af Helle Helle fra 2005 in "Litteraturens huse" af Lütken, Fibiger og Kristensen</p> <p>Dokumentar: Hansen, Per Krogh. (Manuskriptforfatter) & Willumsen, Mette. (Instruktør). (2011). Minimalistisk realisme i litteraturen (Sendt 27. april) [Interview med Helle Helle]. I: Johan. Lunøe (Producer), Ordkraft. DR Kultur. https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321104272145</p> <p>"Flod" af Simon Fruelund fra 1997 (Se i OneNote)</p> <p>Roman: Uddrag af Profeterne i Evighedsfjorden af Kim Leine fra 2012</p> <p>Roman: Uddrag fra Gud taler ud af Jens Blendstrup fra 2004 in "Litteraturens huse" af Lütken m.fl.</p> <p>Roman: Kalak af Kim Leine fra 2009 Værklæsning</p> <p>Roman: Uddrag fra Doppler (2004, uddrag) af Erlend Loe in Teknologiens tekster – teknologi i litteratur, sprog og medier af Cecilie Lindegaard. Norsk sprog</p> <p>Kronik: "Her er seks sprogsynder, som manipulerer med os og fattiggør det danske sprog" af Bo Lillesøe udgivet i Information sektion 1 side 18 bragt den 24. august 2019</p> <p>Dokumentar "Magtens sprog" DR2 17-04-2011 Adrian Hughes</p> <p>Noter:</p> <p>Fiktionskontrakt in "Håndbog til dansk" af Schultz Larsen https://rodisproget.ibog.gyldendal.dk/?id=468</p> <p>Diskursanalyse in Håndbog til dansk af Schultz Larsen</p>
Omfang	16 lektioner / 25.333333333333 timer

Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere analysere og fortolke fiktive tekster perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: mangfoldige litterære genrer danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker litteratur-, sprog- og medicanalytiske begreber og metoder litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Brug af PowerPoint til mundtlig fremlæggelse. Der trænes bevidst og korrekt skriftlig formidling.

Forløb 10: Repetition

Forløb 10	Repetition
Indhold	<p>I er nu igennem alle læringsmål, så vi finjusterer og pudser formen af inden eksamen. I vil få tekster fra de forskellige temaer, nogle får I for som lektie og andre får I udleveret i lektionen for at øve hurtiglæsning og eksamens-forberedelse. Vi kigger også læringsplanen igennem, for at få der rigtige sprog på, det I har lært.</p> <p>Kronik: Peter Stouby Hansen: "Den danske drukkultur hylder den stangstive fulderik" Kronik, Information, 29. januar 2021 Novelle: Pia Juul: "Hanne Birgitta" Novelle fra novellesamlingen Dengang med hunden, 2005 Kortfilm: Daniel Kragh-Jacobsen (instruktør): Næste stop Kortfilm, 2018 Spillefilm: Magnetisørens femte vinter Instruktion af Morten Henriksen producent: Lise Lense-Møller fra 1999 – Svensk sprog. Roman: Uddrag fra "Den unge Werthers lidelser" af J.W. Goethe fra 1774 (Her fra i Frank Jægeres oversættelse, udgivet 1974) Novelle: Det røde gardin af Amalie Skram fra 1899 (2,1ns.)</p> <p>Magnetisørens femte vinter – fra roman til film i "Litterære klassikere på film" af Kamma Haugan m-fl. https://klassikere.systime.dk/?id=228&L=10 Kronik og refleksionstekst in Skriftlig eksamen i dansk - htx, af Lars Holst Madsen (1,1 ns)</p> <p style="padding-left: 40px;">Kap. 4 Forbinderord Kap. 5 Præcist og varieret ordvalg Kap. 8 Idiomer og idiomatik</p> <p>alle i Styr på skrivningen af L.V. Frederiksen og C. Petersen</p>
Omfang	13 lektioner / 19.8166666666667 timer

Særlige fokuspunkter	Kernestof: svenske og norske tekster på originalsprog
Væsentligste arbejdsformer	Der er fokus på hurtiglæsning og notatteknik så eleverne trænes i at have fokus i eksamenssituationen.